



COVID 19 DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ

AĞIZ ve DİŞ SAĞLIĞI MERKEZLERİ



UDDER ve SİSDER

İş birliği ile Pandemi COVID 19'a özel uygulamalara yönelik alınan önlemlerin bağımsız bir denetleme kuruluşu tarafından değerlendirilmesi amacı ile hazırlanmıştır

ENFEKSİYON ÖNLEME • HİJYEN • KONTROL



MAYIS 2020

ÖNSÖZ

Covid-19 virüsü 2019 yılının son günlerinde önce Çin'de ortaya çıkıp bir salgın halinde tüm ülkeye yayılmış ve kısa sürede sırasıyla Avrupa ve diğer coğrafyalarda da görülmüş ve yayıldığı tüm ülkelerde hükümetleri kısa süre içinde ülke genelinde sıkı önlemler almaya mecbur bırakmıştır. Türkiye'de ilk vaka Mart 2020'de kaydedilmiş olup, Asya ve Avrupa ülkelerinde olduğu gibi ülkemizde de hükümet tarafından fasılalar halinde bir dizi önlemler alınmasını zorunlu kılmıştır.

Bulaşıcılığının çok hızlı olması nedeni ile kamu ve özel sektör kuruluşları gibi tüm kurum ve işyerlerinde faaliyetler durdurularak, sokağa çıkma yasaklarına veya kontrollü dolaşıma varan uygulamalar devreye alınmak durumunda kalınmıştır.

Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları Derneği-UDDER ve Sistem Belgelendirme Kuruluşları Derneği- SİSDER iş birliği ile hazırlanan bu rehberin amacı **Ağız ve Diş Sağlığı Merkezleri** işleten tüm kuruluşların Covid-19 salgın dönemi içinde faaliyetlerini bu rehberde ki güvenli şartları oluşturarak gerçekleştirdiklerinin **yetkili kuruluşlar** tarafından değerlendirilmesi ve sertifikalandırılması için dayanak oluşturmaktır.

UDDER

Uygunluk Değerlendirmesi Derneği, T.C. Ekonomi Bakanlığı önderliğinde, kalite altyapısının önemli unsurlarından biri olan uygunluk değerlendirme alanında ilgili kamu ve özel sektör kuruluşları ile diğer sivil toplum kuruluşlarının desteğini alarak, sorumluluk üstlenen tarafları bir araya getiren, ülkemizde yapılandırılmış bir sivil toplum kuruluşudur.

SİSDER

Türk Akreditasyon Kurumu tarafından Akredite edilerek uluslararası karşılıklı tanıma anlaşması çerçevesinde tüm dünyada denetim ve belgelendirme yetkisi olan Sertifikasyon Kuruluşlarının oluşturduğu bir sivil toplum kuruluşudur.

YETKİLİ KURULUŞ

UDDER veya SİSDER üyesi olup, Türkak veya Uluslararası bir akreditasyon kuruluşu tarafından Akredite edilen kuruluşlardır.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	1
İÇİNDEKİLER.....	2
Kaynaklar ve Dayanak.....	3
Çalışanlara ve Hastalara Yönelik Uygulamalar	4
İşletmede Yapılması Gereken Genel Uygulamalar	5
RAPOR	8

Kaynaklar ve Dayanak

- 1. Türkiye Cumhuriyeti Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu Çalışması “COVID-19 Salgın Yönetimi ve Çalışma Rehberi”**
- 2. Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Ağız ve Diş Sağlığı Merkezleri İçin; Yeni Tip Koronavirüs Salgınından Korunmaya Yönelik Kontrol Listesi**
- 3. Türkiye Cumhuriyeti Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından yayınlanan “Yeni Koronavirüs Salgını Kapsamında İş Sağlığı ve Güvenliđi Profesyonellerinin İşyerlerinde Aldıracağı Tedbirler” ile ilgili Genelge**

Çalışanlara ve Hastalara Yönelik Uygulamalar

SIRA NO	SORULAR	EVET	HAYIR	AÇIKLAMA
1	Çalışanların işe giriş ve çıkışlarında hijyen malzemesi kullanılması, temasın azaltılması ve sosyal mesafenin sağlanmasına yönelik önlemler alınıyor mu?			
2	Kliniğe girişte çalışanlara, hastalara ve ziyaretçilere yönelik temassız ateş ölçerlerle kontrol sağlanıyor mu?			
3	Çalışma alanında bulunan çalışan sayısının asgari düzeyde tutmak için dönüşümlü/uzaktan çalışma methodu kullanılıyor mu?			
4	Çalışanlara ve hastalara Koronavirüs salgınına yönelik bilgilendirme yapılıyor mu?			
5	Hastalara ve klinik çalışanlarına yönelik; el hijyeni, solunum hijyeni ve öksürme, hapsirme vb. durumlar hakkında talimatlar içeren görsel materyaller kullanılıyor mu?			
6	Çalışanların birarada bulunduğu yer ve zamanlarda hijyen ve sosyal mesafe kurallarına uyuluyor mu?			
7	Çalışanlar tarafından hijyenik özelliğini kaybeden veya tek kullanımlık olan malzemelerin tekrar kullanılması engelleniyor mu?			
8	Görevli personel, kan ve kan ürünleri ile kontemine olmuş nesnelere tıbbi atık kutusuna, kirli aletleri de dezenfektan solüsyonu bulunan kirli alet kutusuna atıyor mu?			

İşletmede Yapılması Gereken Genel Uygulamalar

SIRA NO	SORULAR	EVET	HAYIR	AÇIKLAMA
1	Klinik girişinde, hasta kayıt bölümünde, bekleme odalarında alkol bazlı el antiseptiği, kağıt mendil/kablolar ve atıklar için temassız çöp kutuları var mı?			
2	Randevu verme esnasında hastalara sağlık durumu ve temas veya seyahat geçmişi hakkında sorular soruluyor mu? (14 gün önce kendisi veya yakını salgın bölgesinde olanlar ve yurt dışından gelenler risk grubunu oluşturmaktadır.			
3	Ateş, öksürük, nefes darlığı ve benzeri şikayetler olan çalışan, hasta ve ziyaretçi maske takarak klinikteki diğer kişilerden izole ediliyor mu?			
4	İzole edilen kişi ALO 184 aranarak sağlık yetkililerine göre yönlendirilmesi yapılıyor mu?			
5	Bir çalışanın, hastanın veya ziyaretçinin COVID-19 olduğu doğrulanırsa, çalışanlar iş yerinde COVID-19'a maruz kalma olasılığı konusunda bilgilendiriliyor mu?			
6	Reşit olan ve bakım gerektirmeyen hastaların yakınları bekleme alanına girmemeleri sağlanıyor mu?			
7	Bekleme alanı ve klinikler sık sık temizlenip, dezenfekte ediliyor mu?			
8	Randevu aralıkları uzun tutularak, hasta bekleme alanlarında temas önleniyor mu?			
9	Günlük kıyafetler ile iş elbiselerine ilişkin olarak bulaşma riskine yönelik gerekli önlemler alınıyor mu?			
10	Kliniğin giriş ve çıkışlarına ve diğer panolara bilgilendirme broşürleri ile görsellerin asılması sağlanıyor mu?			
11	Mevcut acil durum planları ve risk değerlendirmeleri güncellendi mi?			
12	İlgili bakanlıklarca hazırlanan işyerleri ve işverenler için COVID-19 duyuruları, rehber dokümanlar doğrultusunda, önlemler ve güvenlik planları güncelleniyor mu?			

13 Bekleme alanlarında el temasını arttıracak gazete ve dergi gibi malzemeler bulunduruluyor mu ?

14 Acil olmayan diş tedavileri erteleniyor mu?

15 'Olası' veya 'onaylanmış' COVID-19 olan bireylerin rutin diş tedavileri iptal edilip, pandemi durumu ortadan kalkana kadar tedavileri ertelemeleri isteniyor mu?

16 Acil olup dental ünite alınacak olan hastalardan öncelikle aydınlatılmış onay formunu okuması ve imzalaması isteniyor mu? (Hasta Anamnez formu hekim tarafından ayrıntılı olarak doldurulmalıdır)

17 Hasta tedavisi sırasında aseptik kurallara uyuluyor mu?

18 Hekim tarafından el hijyeni sağlanıyor mu?

19 Tedavi işlemi öncesi hastalara antiseptik gargara yaptırılıyor mu?

20 Diş hekimi ve yardımcısı dental işlem sırasında cilt ve mukozayı korumak için standartlara uygun önlük, maske, gözlük, yüz siperi ve eldiven kullanıyor mu?

21 Tek kullanımlık malzemeler uygun şekilde çıkarılıp bertaraf ediliyor mu?

22 Tıbbi ve evsel atıklar usulüne uygun olarak toplanıp ayrıştırılarak belediye veya lisanslı kuruluşlar tarafından bertarafı düzenli olarak gerçekleştiriliyor mu?

23 Yeniden kullanılabilir gözlük, yüz siperi gibi malzemelerin her kullanımdan önce ve sonra üreticinin önerisi doğrultusunda temizliği ve dezenfektasyonu sağlanıyor mu?

24 Tedavi/muayeneden sonra yüzeyler dezefektan sıkılmış gazlı bezle en az iki kez temizden kirliye doğru siliniyor mu?

25 Her tedavi bitiminde çalışma alanı ve çevresinin temizliği ve dezenfektasyonunu takiben ortamın doğal havalandırması yapılıyor mu?

26	Tedavi/muayene bitiminde el hijyeni tekrar sağlanıyor mu? (El yıkama tekniğine uygun en az 20 saniye sabun ve suyla yıkanmalı)
27	Mümkün olduğunda radyolojik görüntüleme işlemlerinden kaçınılıyor mu?
28	İşyerinde toplantı ve zaruri olmayan eğitimlerin ertelenmesi ya da en aza indirilmesine yönelik planlama yapıldı mı?
29	Ertelenmesi mümkün olmayan toplantı ve eğitimlerin uzaktan eğitim ve telekonferans gibi yöntemlerle yapılması sağlanıyor mu?
30	Ateş, öksürük ve nefes darlığı gibi şikayetlere yönelik olarak çalışanlara sağlık gözetimi yapılıyor mu?
31	Yemekhane, kantin ve çay ocağı gibi yiyecek- içecek tüketilen alanlarda gerekli hijyen ve sosyal mesafe önlemleri alınıyor mu?
32	Dinlenme yerleri, yemekhane, tuvalet, banyo ve lavabolarda ortam ve kişisel hijyene ve dezenfeksiyona yönelik gerekli önlemler alınıyor mu?
33	Çalışma ortamında temas edilen tüm yüzeylerin, kullanılan cihaz, ekipman ve araçların rutin olarak temizlenmesi ve dezenfekte edilmesi sağlanıyor mu?
34	Tek kullanımlık el havlusu ve temassız çöp kutuları kullanılıyor mu?
35	İhtiyaç halinde ALO 184 danışma hattına ulaşılması konusunda gerekli bilgilendirmeler yapılıyor mu?

***İşaretli kriterler gizli Müşteri denetiminde dikkatle takip edilmelidir.**

**** İşaretli kriterler personel ile konuşularak uygulamalar hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları ve bu uygulamaları yerine getirip getirmediikleri sorgulanmalıdır.**

*****İşaretli kriterler için kısa bir uygulama denetim esnasında yaptırılmalıdır.**

RAPOR

İş Bu rapor .././2020 tarihindefirmasında yapılan Covid 19 sonrası normalleşme sürecinde yapılması gerekenler soru listesinde tanımlanan bulgulara istinaden hazırlanmıştır.

Not 1: Raporda tanımlanan uygunsuzluklar, eksikliklerin tamamlanması sonrası kararlaştırılan tarihte tekrar denetim gerçekleştirilecektir.

Not 2:Gözlemler uygunsuzluk olmayıp iyileştirilmesi kuruluş için olumlu olacak faaliyetleri tanımlamaktadır.

Denetçi Notu :

Uygunsuzluklar :

Gözlemler :

Sonuç :

Belgelendirme Kuruluşu Yetkilisi